

Από το μυδιστόρημα «Σιωπηλή Συμφωνία» της Φανής Μέλφου-Γραμματικού

*Περιγράφει την εμπειρία της Ελένης από το νεκροτομείο
του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
Το βιβλίο κυκλοφόρησε τον Νοέμβριο του 2008*

Τετάρτη 16 Δεκεμβρίου 1957

«Ελένη, πήγαινε να μετρήσεις πόσα τραπέζια με πτώματα έχουμε και μετά έλα να γράψουμε τον κατάλογο των φοιτητών που θα πάρουν μέρος στην πρώτη σειρά των εργαστηρίων». Με τα λόγια αυτά ο βοηθός του καθηγητή, ο κύριος Γιώργος Παπαγιάννης, μπήκε στο γραφείο του κλείνοντας πίσω του την πόρτα.

Ήταν ένα μουντό σούρουπο. Ώρα έξι και το σκοτάδι είχε πυκνώσει. Μυρωδιές νοτισμένου χρώματος και σάπιων φύλλων και η καταχνιά, έκαναν την ατμόσφαιρα βαριά. Εδώ κι ένα μήνα περίπου ήμουν υποβοηθός στο Ανατομείο. Το είχα ζητήσει η ίδια από καθαρή ματαιοδοξία, δεν είχα καταφέρει ν' αποβάλλω ακόμη το σύνδρομο της καλής μαθήτριας. Σ' εκείνους που ρωτούσαν πώς και αποφάσισα ν' ασχοληθώ με την Ανατομία, ένα μάθημα καθόλου ελκυστικό, έλεγα μεταξύ σοβαρού και αστείου πως ψάχνω ν' ανακαλύψω πού βρίσκεται η ψυχή του ανθρώπου.

Μέχρι εκείνη τη μέρα δεν είχα συναντήσει δυσκολίες. Ο καθηγητής έμοιαζε να με συμπαθεί. Με χαιρετούσε φιλικά όταν με συναντούσε, ρωτούσε αν είναι έτοιμα τα εκμαγεία για το μάθημα και μου ανέθετε να γράφω ανακοινώσεις, κάτι που απαιτούσε χρόνο και προσπάθεια γιατί δεν ήξερα γραφομηχανή. Όλες αυτές τις εργασίες τις εκτελούσα ευχαρίστως, κολακευμένη στο βάθος, όμως να μπω σ' εκείνη τη μακρόστενη παράγκα πίσω από το αμφιθέατρο του Ανατομείου, νύχτα και μόνη, μου ήταν αδιανόητο. Έκανα ν' αρνηθώ, όμως ο κύριος Παπαγιάννης είχε κλειστεί στο γραφείο του και δεν τόλμησα να τον ενοχλήσω. Βγήκα στην αυλή με κομμένη την ανάσα. Η αίθουσα με τα πτώματα ήταν ακριβώς απέναντι. Έτσι όπως ήταν βυθισμένη στις σκιές της

νύχτας, με ακαθόριστο περίγραμμα, έφερε στο νου μου ξεχασμένες ιστορίες με βρικόλακες, ξωτικά και θεωρίες για την ψυχή και το σώμα που αποτελούν ξεχωριστές οντότητες. Φοβόμουν. Έσφιξα τα δόντια μου να μην χτυπούν και διέσχισα την απόσταση μέχρι «το σπίτι των νεκρών» με μικρά διστακτικά βήματα, ελπίζοντας να γίνει ένα θαύμα και να μη χρειαστεί να μπω μέσα.

Μπρος στην κλειστή ξύλινη πόρτα κοντοστάθηκα. Έκανα μια σύντομη προσευχή να τη βρω κλειδωμένη και την έσπρωξα. Η προσευχή μου δεν εισακούστηκε. Η πόρτα άνοιξε μ' ένα στριγκό διαπεραστικό ήχο. Την ίδια στιγμή με τύλιξε η απαίσια μυρωδιά της φορμόλης. Έκανα ένα βήμα πίσω αηδιασμένη. Για κάποια άγνωστο λόγο η πόρτα έκλεισε με το ίδιο απαίσιο τρίξιμο αφήνοντάς με απ' έξω. Πήρα μια βαθιά ανάσα και την έσπρωξα ξανά. Αισθάνθηκα κάτι ζωντανό ν' ακουμπά στο χέρι μου ανάλαφρα και αναπήδησα τρομαγμένη. Στο θαμπό αντιφέγγισμα του φαναριού από το δρόμο, είδα μια νυχτοπεταλούδα να φέρνει γύρους. «Ήταν μια νυχτοπεταλούδα», είπα για να πάρω θάρρος. Όμως στα αρχαία χρόνια τις ονόμαζαν ψυχές... Ανατρίχιασα. Έφερα το βλέμμα γύρω ζητώντας βοήθεια. Το μικρό αμφιθέατρο ήταν κατασκότεινο με ορθάνοιχτα παράθυρα, σαν στόματα έτοιμα να με καταβροχθίσουν. Συγκέντρωσα τις τελευταίες μου δυνάμεις και μπήκα στην αίθουσα κρατώντας ένα μαντήλι στη μύτη μου. Το σκοτάδι αδιαπέραστο. Ψαχούλεψα στον τοίχο το διακόπτη και στη δεύτερη προσπάθεια τον βρήκα. Τρεις γυμνές λάμπες στο ταβάνι άναψαν ταυτόχρονα. Ανοιγόκλεισα τα μάτια μου να συνηθίσουν στο φως.

Όταν τα ξανάνοιξα δεν κατάφερα να συγκρατήσω μια δυνατή κραυγή. Μπροστά μου πάνω σε μαρμάρινα τραπέζια κείτονταν δύο σειρές από

πτώματα, μαύρα, συρρικνωμένα όμοια με μούμιες. Τα ορθάνοιχτα μάτια τους με κοίταζαν απειλητικά σαν να ήταν θυμωμένα που τα ενόχλησα στον αιώνιο ύπνο τους. Έμεινα καρφωμένη στη θέση μου δίχως να τολμώ να κουνηθώ. Σκηνές από το τρισδιάστατο έργο «Κέρινες μάσκες» ήρθαν στο νου μου. Είχα τρομοκρατηθεί όταν το είδα. Στο έργο, τα πτώματα σηκώνονταν, βάδιζαν, αιωρούνταν. Όμως υπήρχε κόσμος γύρω μου, έλεγα στον εαυτό μου: «όλα είναι ψέματα, μη φοβάσαι». Τώρα ήμουν μόνη και τα πτώματα αληθινά. Το πιο κοντινό μου μόρφαζε απαίσια. Ήταν γυναίκα. Τα μακρά γκριζα μαλλιά της κρέμονταν από το μαρμάρινο τραπέζι, μεπερδεμένα και βρώμικα. Στο διπλανό τραπέζι, ένας μεγαλόσωμος άνδρας γερμένος ελαφρά στο πλάι, με τα γόνατα διπλωμένα, με κοίταζε βλοσυρά. Έκλεισα τα μάτια μου τρομαγμένη. Όταν τα ξανάνοιξα, τα γόνατά του δεν ήταν διπλωμένα, σίγουρα είχε κουνηθεί. Μια δυνατή πνοή ανέμου σαν σφύριγμα έφτασε στα αυτιά μου. Ένα παντζούρι ανοιγόκλεισε και κτύπησε με ορμή στον τοίχο. Ο ήχος ήταν τρομαχτικός. Ένωθα το μυαλό μου να σαλεύει. Έπρεπε να φύγω το συντομότερο. Σε μια τελευταία προσπάθεια κατάφερα να μετρήσω τα πτώματα. Ήταν εννέα. Με κλειστά μάτια να μην τα βλέπω, έψαξα στα τυφλά για το διακόπτη. Τη στιγμή που τον ακουμπούσα, αισθάνθηκα ένα χέρι να πιάνει σφιχτά το δικό μου. Έβγαλα μια δυνατή φωνή κι ένοιωσα να χάνω τις αισθήσεις μου. Κάποιος με συγκράτησε και δεν έπεσα. Μέσα στη θολούρα άκουσα μια ανδρική φωνή να λέει:

«Μη φοβάσαι, εγώ είμαι». Ήταν ο Αχιλλέας. Δεν αναρωτήθηκα πώς βρέθηκε εκεί, έγειρα το κεφάλι στον ώμο του και άφησα να με παρασύρει στον καθαρό αέρα.

Πολύ αργότερα, όταν συνήλθα, τον ρώτησα.

«Πώς βρέθηκες εδώ;»

Χαμογέλασε και στα μάγουλά του σχηματίστηκαν δύο λακκάκια.

«Μου έστειλες σήματα», είπε περιπαιχτικά. Και μετά από λίγο παίρνοντας το σοβαρό του ύφος: «Πέρασα να πάρω κάτι σχέδια μυολογίας από τον κύριο Παπαγιάννη. Είναι φίλος του θείου μου. Είδα φως στο Εργαστήριο και σε βρήκα».

Βρήκα λίγο περιέργη την εξήγηση. Κάτι μου έλεγε πως δεν ήταν η αλήθεια, όμως δεν τόλμησα να κάνω τη σκέψη πως ήρθε για μένα. Από τη μέρα που τον γνώρισα στο εναρκτήριο μάθημα είχαμε γίνει φίλοι. Πάντα δίπλα στις παραδόσεις, μαζί στις εκδρομές και στα πάρτι, αχώριστοι στα εργαστήρια. Αυτό ήταν όλο. «Είμαστε φίλοι!». Έτσι τουλάχιστον έλεγα σ' όσους με ρωτούσαν. Όμως δεν ήμουν σίγουρη πως έλεγα την αλήθεια. Με τον καιρό ο Αχιλλέας είχε γλιστρήσει στη ζωή μου. Ο Αχιλλέας ήταν παντού, στο δρόμο, στα βιβλία, στα όνειρά μου. Κι εκείνος πώς μ' έβλεπε; Ήταν στιγμές που πίστευα πως αισθάνεται κάτι παραπάνω από φιλία, όταν έλεγε με τη σιγανή ζωστή φωνή του: «Ελένη, είσαι μοναδική. Είσαι το πιο ενδιαφέρον και ευαίσθητο πλάσμα που γνώρισα». Έλεγα θα συνεχίσει, θα καταλήξει κάπου, όμως εκείνος κλεινόταν στον εαυτό του σαν να μετάνιωσε για όσα είπε και γινόταν απόμακρος.

